OCHRONA ZWIERZĄT

Nr. 25.

OCHRONA ZWIERZĄT
ORAZ
NADZÓR NAD LECZENIEM I TRZEBIENIEM ZWIERZĄT I KUCIEM KONI

Dz. U. Rz. P. Nr. 36/332/28, 66/614/28, 36/336/28 i 92/807/28).

WYDAŁ ORAZ SKOROWIDZEM
ZAOPATRZYŁ
DR. ST. CZAPUTOWICZ

Cena 1.20 zł.

NAKŁADEM WŁASNYM
WARSZAWA — 1929

OCHRONA ZWIERZĄT

Nr. 25.

OCHRONA ZWIERZĄT
ORAZ
NADZÓR NAD LECZENIEM I TRZEBIENIEM ZWIERZĄT I KUCIEM KONI

(Dz. U. Rz. P. Nr. 36/332/28, 66/614/28, 36/336/28 i 92/807/28).

WYDAŁ ORAZ SKOROWIDZEM
ZAOPATRZYŁ
DR. ST. CZAPUTOWICZ

Cena 1.20 zł.

NAKŁADEM WŁASNYM
WARSZAWA — 1929

Sp. Akc. Zakl. Graf. „Drukarnia Polska", Szpitalna 12.

WYKAZ TREŚCI.

I. ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

o ochronie zwierząt

(Dz. U. Nr. 36 poz. 332 z r. 1928).

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Znęcanie się nad zwierzętami jest wzbronione. Za zwierzęta w rozumieniu niniejszego rozporządzenia uważa się wszelkie domowe i oswojone zwierzęta i ptactwo oraz schwytane zwierzęta i ptactwo dzikie, jako też ryby, płazy, owady i t. p.

Art. 2. Przez znęcanie się nad zwierzętami należy rozumieć:

a) używanie do pracy zwierząt chorych, rannych lub kulawych;

b) bicie zwierząt po głowie, dolnej części brzucha, dolnych częściach kończyn;

c) bicie zwierząt przedmiotami twardemi i ostremi albo zaopatrzonemi w urządzenia obliczone na sprawienie specjalnego bólu;

d) przeciążanie zwierząt pociągowych i jucznych ładunkami oczywiście nieodpowiadającemi ich sile lub stanowi dróg, albo zmuszanie takich zwierząt do zbyt szybkiego biegu, nieodpowiadającego ich siłom;

e) przewożenie, przenoszenie lub przepędzanie zwierząt w sposób, w pozycji lub w warunkach, powodujących zbędne cierpienia fizyczne;

f) używanie uprzęży, pęt, więzów i t. p. powodujących ból albo używanie ich w sposób mogący sprawić ból lub uszkodzenie cielesne, — z wyjątkiem, gdy używanie takich przedmiotów jest potrzebne z powodu i w czasie tresury, prowadzonej w interesie publicznym;

g) używanie zwierząt do wszelkiego rodzaju doświadczeń, powodujących śmierć, uszkodzenie cielesne lub ból fizyczny, — z wyjątkiem wypadków, przewidzianych w art. 3;

h) dokonywanie na zwierzętach operacyj nieodpowiedniemi narzędziami i bez zachowania koniecznej ostrożności i oględności w celu zaoszczędzenia im zbytniego bólu;

i) złośliwe straszenie i drażnienie zwierząt;

k) wszelkie wogóle zadawanie zwierzętom cierpień bez odpowiednio ważnej i słusznej potrzeby.

Art. 3. Nie będą uważane za znęcanie się nad zwierzętami doświadczenia, dokonywane na nich w celach naukowych, o ile doświadczenia takie są konieczne dla poważnych prac i badań naukowych i dokonywane są przez osoby, posiadające specjalne zezwolenie Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, lub organów przez niego upoważnionych, lub pod bezpośrednim nadzorem takich osób, a w zakładach wojskowych zezwolenie Ministra Spraw Wojskowych, lub organów przez niego upoważnionych.

Przepisy wydane przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w porozumieniu z Ministrami Spraw Wojskowych, Rolnictwa i Spraw Wewnętrznych, określą zwierzęta, jakie mogą być używane

do takich doświadczeń oraz sposób dokonywania tych doświadczeń w celu zaoszczędzenia zwierzętom niepotrzebnych cierpień.

Doświadczenia określone w niniejszym artykule nie mogą być dokonywane w średnich i niższych zakładach naukowych, poza zakładami specjalnemi, które określą przepisy, wymienione w ustępie poprzednim.

Art. 4. Kto dopuści się czynu przewidzianego w art. 2 ulegnie karze grzywny do 2,000 zł., albo karze aresztu do sześciu tygodni, albo obu karom łącznie.

Tej samej karze ulegnie właściciel zwierzęcia, który świadomie pozwala na popełnienie jednego z czynów przewidzianych w art. 2,lub powoduje popelnienie takiego czynu albo doń zmusza.

Tej samej karze ulegnie również pracodawca, zwierzchnik, przedsiębiorca i każda inna osoba, z której polecenia lub w czyjej interesie zwierzęta używane są do pracy, jeśli świadomie pozwoli, lub dopuści do popełnienia jednego z czynów, wymienionych w art. 2, lub do czynu takiego nakłania lub zmusza.

Art. 5. Jeśli czynu, przewidzianego w art. 2, dopuszczono się w sposób, wskazujący na wyjątkowe okrucieństwo sprawcy, winny ulegnie karze więzienia do jednego roku. Na obszarze mocy obowiązującej ustawy karnej z 1852 r. zamiast więzienia stosuje się ścisły areszt.

Art. 6. W wypadku popełnienia wyżej wymienionych przestępstw przez nieletnich do lat czternastu, rodzice lub opiekunowie, winni niedozoru, ulegną karze grzywny do 50 zł.

Art. 7. Winny dokonywania doświadczeń naukowych w sposób naruszający postanowienia art. 3 lub przepisy wydane na jego podstawie, ulegnie karze grzywny do 1.000 zł.

Art. 8. Do orzekania o przestępstwach przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu powołane są sądy powiatowe (pokoju).

Art. 9. Jeśli skutkiem znęcania się, zwierzę znajduje się w takim stanie, że ze względów humanitarnych powinno być zabite, albo jeśli wymaga leczenia, — powiatowa władza administracji ogólnej, po zbadaniu zwierzęcia przez lekarza weterynarji, może zarządzić jego zabicie lub leczenie na koszt winnego, przyczem może powierzyć takie zwierzę na czas leczenia innej osobie, którą uzna za odpowiednią.

Odwołanie się nie wstrzymuje wykonania zarządzenia.

Art. 10 Minister Spraw Wewnętrznych może upoważnić poszczególne stowarzyszenia, mające na celu ochronę zwierząt, do współdziałania z organami państwowemi w ujawnieniu przestępstw, przewidzianych w niniejszem rozporządzeniu.

Art. 11. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrami Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, Rolnictwa i Spraw Wojskowych, a w zakresie postanowień karnych — Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie trzydziestego dnia po dniu ogłoszenia.

Jednocześnie tracą moc obowiązującą art. 287 Kod. Kar. z 1903 r. i § 360 p. 13 Kod. Kar. z 1871 r. oraz wszystkie inne dotychczasowe przepisy w sprawach uregulowanych tem rozporządzeniem.

(Następują podpisy Prezydenta Rz.
i Członków Rządu)

II. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA

z dnia 8 czerwca 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnetrznych w sprawie zarobkowego leczenia i trzebienia zwierząt przez osoby nieposiadające dyplomu lekarza weterynaryjnego.

(Dz. U. Nr. 36 poz. 614 z r. 1928).

Na podstawie art. 17 pkt. g) i art. 112 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. Nr. 77, poz. 673) zarządza się co następuje

§ *1.* Osoby nieposiadające dyplomu lekarza weterynaryjnego winny o zamierzonem trudnieniu się zarobkowem leczeniem lub trzebieniem (kastrowaniem) zwierząt gospodarskich w powiecie zawiadomić niezwłocznie właściwego starostę.

§ *2.* Osobom wymienionym w § 1 wzbroniony jest wstęp do zagród, stajen, obór, chlewów, kurników i innych pomieszczeń, w których znajdują się zwierzęta chore lub podejrzane o zaraźliwą chorobę, podlegającą obowiązkowi zgłaszania.

W razie koniecznej potrzeby starosta może zezwolić na wyjątki co do leczenia zwierząt w zapowietrzonej zagrodzie lub w zapowietrzonem pomieszczeniu, jak również co do trzebienia zwierząt w zapowietrzonej zagrodzie lub w zapowietrzonem pomieszczeniu pod warunkiem, że trzebienie będzie wykonane poza obrębem pomieszczeń, w których znajdują się się zwierzęta chore lub podejrzane o chorobę. Przepis ten nie ma zastosowania do zagród i wymienionych wyżej pomieszczeń,

zapowietrzonych księgosuszem, zarazą płucną bydła rogatego, pryszczycą, ospą owczą, pomorem i zarazą świn

§ *3.* Leczenie lub trzebienie przez osoby, wymienione w § 1, zwierząt dotkniętych zaraźliwei chorobami zwierzęcemi, podlegającemi obowiązkowi zgłaszania,z wyjątkiem gruźlicy, jest wzbronione.

§ *4.* Po wykonaniu zabiegu leczniczego lub trzebienia wymienione w § 1 osoby winny w każdym wypadku przed opuszczeniem zagrody lub pomieszczenia wymyć ciepłą wodą z mydłem ręce i inne zanieczyszczone nieokryte części ciała, jak również oczyścić ubranie, obuwie i narzędzie używane przy wykonaniu zabiegu leczniczego lub trzebienia.

W razie wykonywania za zezwoleniem starosty zabiegów w zagrodach lub pomieszczeniach zapowietrzonych (§ 2 ust. 2), oprócz wymycia nieokrytych części ciała i oczyszczenia ubrania, obuwia i narzędzi należy przeprowadzić również należyte ich odkażenie według przepisów § 9 załącznika Nr. 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 9 stycznia 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 19, poz. 167).

§ *5.* Osoby, wymienione w § 1, obowiązane są prowadzić według załączonego wzoru dziennik, do którego winny zapisywać niezwłocznie wszystkie zwierzęta poddane zabiegom leczniczym lub trzebieniu, i dziennik ten na żądanie okazywać powiatowemu lekarzowi weterynaryjnemu jak również innym organom władz administracji ogólnej.

Dziennik należy przechowywać w ciągu jednego roku od jego zakończenia.

§ *6.* Osobom, wymienionym w § 1, jest bezwarunkowo wzbronione:

a) stosowanie szczepionek, zawierających żywe zarazki zaraźliwych chorób zwierzęcych, jak również preparatów do rozpoznawania takich chorób,

b) stosowanie środków leczniczych trujących lub gwałtownie działających, które na podstawie obowiązujących przepisów mogą być wydawane tylko za receptą lekarza lub lekarza weterynaryjnego,

c) otwieranie zwłok i wykonywanie sekcji zwierząt chorych na zaraźliwą chorobę zwierzęcą lub podejrzanych o nią.

§ 7. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

(Następują podpisy M. Roln. i M. S. W.)

III. ROZPORZĄDZENIE PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 marca 1928 r.

o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni.

(Dz. U. Nr. 36, poz. 334 z r. 1928)

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2 sierpnia 1926r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

Art. 1. Zawód kucia koni może być wykonywany samodzielnie tylko przez osoby, które posiadają odpo-

wiednie ku temu kwalifikacje, stwierdzone w sposób przewidziany w niniejszem rozporządzeniu.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do osób, które przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia trudniły się samodzielnie zawodowem kuciem koni, bądź posiadały świadectwa, uprawniające je do samodzielnego wykonywania tego zawodu, wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.

Postanowienia te nie dotyczą również pracowników zatrudnionych u jednego posiadacza koni kuciem tylko tych koni, które znajdują się w jego posiadaniu.

Art. 2. Do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni ukwalifikowane są — w rozumieniu niniejszego rozporządzenia — osoby, które: ukończyły kurs kucia koni i złożyły wymagany końcowy egzamin w jednej ze szkół wymienionych w art. 3, bądź też złożyły egzamin z kucia koni przed jedną z komisyj, wymienionych w tymże artykule.

Art. 3. Do przeprowadzania egzaminu z kucia koni i wydawania świadectw, stwierdzających posiadanie kwalifikacyj do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, uprawnione są:

1) wojskowe szkoły i kursy kucia koni upoważnione do tego przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu,

2) cywilne szkoły i kursy kucia koni, upoważnione do tego przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu,

3) państwowe komisje egzaminacyjne, ustanawiane przez wojewodów (komisarza rządu m. st Warszawy) na zasadach, które określi Minister Przemysłu i Handlu,

4) Komisje egzaminacyjne powołane przez właściwe izby rzemieślnicze, a także organizacje społeczne, instytucje i zakłady upoważnione do tego przez wojewodę na podstawie zasad, które ustali Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu.

Wzór świadectw ustali Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu, a dla szkół i kursów kucia koni również w porozumieniu z Ministrem Spraw Wojskowych.

Art. 4. Minister Rolnictwa określi w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu:

1) organizację cywilnych szkół i kursów kucia koni, w szczególności zaś kwalifikacje, którym winni odpowiadać kandydaci do tych szkół i kursów, zakres nauczania, kwalifikacje nauczycieli oraz program końcowego egzaminu;

2) skład państwowych komisyj egzaminacyjnych i program egzaminów przed temi komisjami.

Sposób pokrywania kosztów związanych z przeprowadzeniem egzaminów przez państwowe komisje egzaminacyjne określi Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrami Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Przewodniczącym każdej komisji egzaminacyjnej winien być lekarz weterynaryjny.

Art. 5. Winni samodzielnego wykonywania zawodowego kucia koni bez uzyskania kwalifikacyj, określonych w niniejszem rozporządzeniu, będą karani — o ile czyn ten nie jest zagrożony surowszą karą w obowiązujących innych ustawach — grzywną do 500 złotych lub aresztem do 14 dni.

Orzecznictwo w tych sprawach należy do powiatowej władzy administracji ogólnej, która w orzeczeniach skazujących orzeknie — na wypadek niemożności

ściągnięcia grzywny — karę zastępczego aresztu według słusznego uznania, jednak nie ponad dni 14.

Art. 6. Skazany orzeczeniem karnem powiatowej władzy administracji ogólnej może w ciągu siedmiu dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi okręgowemu, który rozstrzyga prawomocnie przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów postępowania obowiązujących go w pierwszej instancji. Na wniosek prokuratora będzie zarządzone postępowanie uproszczone; wyrok sędziego nie ulega zaskarżeniu.

W postępowaniu sądowem orzeczenie władzy administracyjnej zastępuje prawomocny akt oskarżenia (wniosek w postępowaniu uproszczonem). Przed wyznaczeniem rozprawy przewodniczący (sędzia) może zarządzić przesłuchanie przez właściwy sąd powiatowy (pokoju) oskarżonego, świadków i biegłych; świadków i biegłych można przesłuchać pod przysięgą. Sąd postanawia według swego uznania których świadków i biegłychprzesłucha na rozprawie pod przysięgą lub bez zaprzysiężenia, a których zeznania będą odczytane; wolno odczytywać zapiski dochodzenia i inne części akt administracyjnych.

Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny.

Art. 7. Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Rolnictwa w porozumieniu z Ministrami Przemysłu i Handlu i Spraw Wojskowych, a w zakresie orzecznictwa sądowego Ministrowi Sprawiedliwości.

Art. 8. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej z wyjątkiem województwa śląskiego z dniem 1 października 1928 r. jednakowoż rozporządzenie Ministra Rolnictwa, wydane

w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu i Ministrem Spraw Wojskowych, może odroczyć wprowadzenie w życie postanowień niniejszego rozporządzenia na poszczególnych obszarach Panstwa.

Jednocześnie z wejściem w życie niniejszego rozporządzenia tracą moc obowiązującą wszystkie przepisy w sprawach uregulowanych niniejszem rozporządzeniem.

(*Następują podpisy Prezydenta Rz. i Członków Rządu*).

IV. ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA.

z dnia 1 października 1928 r.

wydane w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu i Handlu, Spraw Wojskowych i Skarbu w sprawie wykonania rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni.

Na podstawie artykułów 3, 4 i 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób, trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 36, poz. 334) zarządza się co następuje:

§ 1. Do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni uprawnione są osoby:

a) które ukończyły cywilne szkoły lub kursy kucia koni, upoważnione przez Ministra Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw, stwierdzających posiadanie kwalifikacyj do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni i które ponadto złożyły wymagany końcowy egzamin, albo

b) które ukończyły wojskowe szkoły lub kursy kucia koni, upoważnione przez Ministra Spraw Wojskowych w porozumieniu z Ministrami Rolnictwa oraz Przemysłu i Handlu do wyko-

nywania czynności, wymienionych w punkcie a) niniejszego paragrafu i złożyły wymagany końcowy egzamin, albo

c) które złożyły wymagany egzamin przed komisją egzaminacyjną, ustanowioną przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) lub przed komisją egzaminacyjną, powołaną przez instytucję, upoważnioną do tego przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) według zasad ,określonych w §§ 20 do 27 rozporządzenia niniejszego.

Postanowienia niniejszego rozporządzenia nie mają zastosowania do osób, które przed wejściem w życie niniejszego rozporządzenia trudniły się samodzielnie zawodowem kuciem koni, bądź posiadały świadectwa, uprawniające je do samodzielnego wykonywania tego zawodu, wydane na podstawie dotychczas obowiązujących przepisów.

Postanowienia te nie dotyczą również pracowników, zatrudnionych u jednego posiadacza koni kuciem tylko tych koni, które znajdują się w jego posiadaniu.

Cywilne szkoły i kursy kucia koni.

§ 2. Cywilne szkoły i kursy kucia koni upoważnia do przeprowadzenia egzaminów i wydawania świadectw (§ 1 p. a) Minister Rolnictwa w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu przez zatwierdzenie statutów tych szkół i kursów.

O szkołach i kursach, które uzyskały upoważnienia do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw, właściwy wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) podaje do wiadomości publicznej w dzienniku wojewódzkim.

Wzór statutu szkoły i kursu kucia koni zawiera załącznik Nr. 1 do rozporządzenia niniejszego.

§ 3. Cywilne szkoły i kursy kucia koni winny być urządzone i prowadzone na zasadach, ustalonych w rozporządzeniu niniejszem oraz w statutach tych szkół i kursów.

Cywilnym szkołom i kursom kucia koni, które nie stosują się do postanowień, zawartych w ustępie poprzednim, Minister Rolnictwa może w porozumieniu z Ministrem Przemysłu i Handlu cofnąć upoważnienie do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw (§ 1 p. a), o czem wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) podaje do wiadomości publicznej w dzienniku wojewódzkim.

§ 4. Do cywilnej szkoły lub na cywilny kurs kucia koni mogą być dopuszczone osoby, które:

a) ukończyły conajmniej 19 lat życia,

b) umieją czytać i pisać, oraz

c) złożyły wymagany w prawie przemysłowem egzamin na czeladnika kowalskiego.

Podanie o przyjęcie do szkoły lub na kurs kandydaci winni wnosić do kierownika szkoły lub kursu z dołączeniem świadectwa urodzenia, świadectwa złożenia egzaminu na czeladnika, świadectwa zdrowia oraz własnoręcznie napisanego życiorysu.

§ 5. Kierownikiem szkoły lub kursu kucia koni i prowadzącym nauczanie teoretyczne winien być lekarz weterynaryiny, nauczanie zaś praktyczne winna prowadzić osoba, uprawniona do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

§ 6. Czas nauczania w szkole lub na kursie kucia koni trwa od trzech do sześciu miesięcy, w zależności od przygotowania kandydata.

§ 7. Nauczanie w szkołach i na kursach winno obejmować przedmioty, wyszczególnione w załączniku Nr. 2 do rozporządzenia niniejszego.

Nauczanie praktyczne winno odbywać się w odpowiednio urządzonej kuźni.

§ 8. Po ukończeniu szkoły lub kursu kandydat składa końcowy egzamin przed komisją egzaminacyjną.

Przewodniczącym komisji egzaminacyjnej jest wojewódzki lekarz weterynaryjny lub inny państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Członkami komisji egzaminacyjnej są:

a) przedstawiciel właściwej izby rolniczej, na obszarach zaś, nie objętych działalnością izb rolniczych — przedstawiciel społecznej organizacji rolniczej, wyznaczonej przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

b) przedstawiciel właściwej izby rzemieślniczej, którym winien być kowal ,uprawniony do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

c) lekarz weterynaryjny, wykładający w szkole lub na kursie,

d) wojskowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu,

e) osoba uprawniona do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, prowadząca w szkole lub na kursie nauczanie praktyczne.

Jeżeli szkołę lub kurs utrzymuje instytucja samorządowa lub społeczna, to w skład komisji egzaminacyjnej wchodzi jej przedstawiciel, o ile nie jest w komisji reprezentowany w myśl p. a) i b) poprzedniego ustępu.

§ 9. Wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) może wyjątkowo, w wypadkach uzasadnionych względami oszczędnościowemi, na wniosek osoby, utrzymującej szkołę lub kurs, zezwolić na odbywanie egzaminu przed komisją, składającą się z przewodniczącego i dwóch członków, z których jeden winien być lekarzem weterynaryjnym, wykładającym w szkole lub na kursie, drugi zaś osobą uprawnioną do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, prowadzącą w szkole lub na kursie zajęcia praktyczne.

§ 10. Osoby utrzymujące szkoły i kursy o terminie egzaminów zawiadamiają wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) — celem delegowania przewodniczącego, instytucje wymienione w p. a) i b) ustępu 3 § 8 oraz dowódcę okręgu korpusu — celem wyznaczenia przedstawicieli do komisji egzaminacyjnej.

W razie nieprzybycia wszystkich członków komisji egzaminacyjnej egzamin może się odbyć przed komisją w składzie przewodniczącego i dwóch członków, wymienionych w § 9 rozporządzenia niniejszego.

§ 11. Osoby utrzymujące szkoły lub kursy kucia koni mogą pobierać od kandydatów opłaty za egzaminy, których wysokość wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) zatwierdzać będzie corocznie dla każdej szkoły i kursu kucia koni.

§ 12. Przewodniczący komisji egzaminacyjnej lub jego zastępca otrzymuje za uczestnictwo w komisji zwrot kosztów podróży i diety na zasadach, usta-

lonych dla urzędników państwowych. Pozostali członkowie komisji egzaminacyjnej, o ile nie otrzymują zwrotu kosztów podróży i diet od delegujących ich instytucyj, otrzymują wynagrodzenie z opłat, pobieranych od przystępujących do egzaminu. Wpływ z tych opłat — po pokryciu kosztów urządzenia egzaminu — należy podzielić w równych częściach pomiędzy tych członków komisji.

§ *13.* Egzamin obejmuję część teoretyczną i praktyczną.

W części teoretycznej egzaminu kandydat winien wykazać dostateczną znajomość przedmiotów, wyszczególnionych w załączniku Nr. 2 do rozporządzenia niniejszego.

W części praktycznej egzaminu kandydat winien:

1) wykuć z żelaza sztabowego dwie podkowy letnie lub zimowe dla kopyt prawidłowych lub nieprawidłowych — w zależności od pory roku i rodzaju kopyt, jakie posiadają konie, mające być podkute;

2) wykuć jedną podkowe na kopyto chore lub do specjalnego użytku (np. dla konia, biorącego udział w wyścigach);

3) wykonać całkowite okucie dwóch kopyt (letnie lub zimowe) — jednego kopyta tylnego, drugiego przedniego;

4) wykonać struganie kopyta źrebięcego, o ile to jest możliwe.

Z pośród kopyt, mających być wykutemi — stosownie do p. 1 i 2 — przynajmniej jedna winna być wykuta według typu podkowy używanej w wojsku.

Przy wykonywaniu okucia — stosownie do p. 3 — pożądane jest okucie przynajmniej jednego konia z chorem lub wadliwem kopytem, z nieprawidłową postawą kończyn lub nieprawidłowym chodem, przyczem w braku takiego konia należy okuć jednego konia do specjalnego użytku.

Przy kuciu konia, po należytej ocenie starego podkucia, kandydat winien wykazać dokładność i pewność w wykonaniu:

a) odjęcia starej podkowy,
b) oczyszczenia i wystrugania kopyta,
c) wykucia podkowy,
d) jej dopasowania,
e) przybicia.

§ 14. Wynik egzaminu określa się według jednego z następujących stopni: „bardzo dobrze", „dobrze", „dostatecznie" i „niedostatecznie".

O wyniku egzaminu komisja egzaminacyjna decyduje zwykłą większością głosów. W razie równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

§ 15. W razie wyniku, określonego stopniem „niedostatecznie", egzamin uważa się za niezłożony.

W razie niezłożenia egzaminu kandydat może zgłosić się do egzaminu powtórnego tylko przed tą samą komisją, nie wcześniej jednak niż po upływie sześciu tygodni od dnia poddania się pierwszemu egzaminowi.

W razie powtórnego niezłożenia egzaminu komisja egzaminacyjna może kandydatowi wyznaczyć ponowny termin egzaminu.

§ 16. Kandydat ,który złożył egzamin, otrzymuje świadectwo według wzoru, zawartego w załączniku Nr. 3 oraz dokumenty, złożone przy wstąpieniu do szkoły lub na kurs (§ 4). Świadectwo winno być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji.

Świadectwo, wymienione w ustępie poprzednim, stanowi dowód posiadania kwalifikacyj do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni na obszarze całego Państwa, z wyjątkiem województwa śląskiego.

Wojskowe szkoły i kursy kucia koni.

§ 17. Do przeprowadzania egzaminów i wydawania świadectw, stwierdzających posiadanie kwalifikacyj do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni, upoważnione są:

a) kursy dla wojskowych zawodowych majstrów-podkuwaczy w szkole podoficerów zawodowych służby weterynaryjnej;

b) kursy oddziałowe kucia koni — z tem ograniczeniem, że kursy te mogą wydawać świadectwa, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, tylko tym osobom, które złożyły egzamin na czeladnika kowalskiego, wymagany w prawie przemysłowem.

§ 18. W skład komisji egzaminacyjnej dla wojskowych zawodowych majstrów-podkuwaczy w szkole podoficerów zawodowych służby weterynaryjnej wchodzi państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez Ministra Rolnictwa, w skład zaś komisji eg-

zaminacyjnej na oddziałowych kursach kucia koni — dla osób wymienionych w punkcie b) § 17 — wojewódzki lekarz weterynaryjny lub inny państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Członkowie, delegowani w skład powyższych komisji przez Ministra Rolnictwa lub wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy), otrzymują zwrot kosztów podróży i diety na zasadach ustalonych dla urzędników państwowych.

§ 19. Kandydaci, którzy złożyli egzamin na kursach, wymienionych w p. a) § 17 rozporządzenia niniejszego, otrzymują świadectwa według wzoru zawartego w załączniku Nr. 4, kandydaci zaś, którzy złożyli egzamin na kursach, wymienionych w p. b) § 17 — świadectwa według wzoru, zawartego w załączniku Nr. 5.

Świadectwa winny być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji egzaminacyjnej.

Do świadectw tych stosuje się postanowienia ustępu ostatniego § 16 rozporządzenia niniejszego.

Komisje egzaminacyjne, ustanowione przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy) i ustanowione przez instytucje, upoważnione do tego przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

§ 20. Do przeprowadzenia egzaminów dla osób, które nie ukończyły szkoły lub kursu kucia koni, wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) ustanawia państwową komisję egzaminacyjną.

W komisji tej przewodniczy wojewódzki lekarz weterynaryjny lub inny państwowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Członkami państwowej komisji egzaminacyjnej są:

a) przedstawiciel właściwej izby rolniczej, na obszarach zaś nieobjętych działalnością izb rolniczych — przedstawiciel społecznych organizacyj rolniczych, wyznaczonych przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy),
b) przedstawiciel właściwej izby rzemieślniczej, którym winien być kowal, uprawniony do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni,
c) wojskowy lekarz weterynaryjny, wyznaczony przez dowódcę okręgu korpusu.

§ 21. Państwowe komisje egzaminacyjne winny być zwoływane w miarę potrzeby. Skład tych komisyj winien być ustalony na początku każdego roku kalendarzowego.

O terminie rozpoczęcia i miejscu odbycia egzaminu wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) ogłasza w dzienniku wojewódzkim, o czem przewodniczący komisji powiadamia kandydatów, którzy zgłosili się do egzaminu.

§ 22. Do składania egzaminów przed państwową komisją egzaminacyjną mogą być dopuszczone osoby, które:

a) ukończyły conajmniej 20 lat życia,
b) złożyły egzamin na czeladnika kowalskiego oraz

c) odbyły w charakterze czeladnika kowalskiego przynajmniej jednoroczną praktykę u kowala, uprawnionego do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

§ 23. Kandydaci składają podania o dopuszczenie do egzaminu do przewodniczącego państwowej komisji egzaminacyjnej.

Do podania winny być dołączone: świadectwo urodzenia, świadectwo złożenia egzaminu na czeladnika kowalskiego, świadectwo odbycia praktyki, wymienionej w p. c) § 22 oraz własnoręcznie napisany życiorys.

§ 24. Egzamin przed państwową komisją egzaminacyjną obejmuje przedmioty, wymienione w § 13 rozporządzenia niniejszego.

Wynik egzaminu ustala się w sposób, określony w § 14 rozporządzenia niniejszego.

§ 25. Kandydat, który złożył egzamin, otrzymuje świadectwo według wzoru zawartego w załączniku Nr. 6 oraz złożone dokumenty. Świadectwo winno być podpisane przez przewodniczącego i wszystkich członków komisji egzaminacyjnej.

Posiadacz świadectwa korzysta z uprawnień przewidzianych w ustępie ostatnim § 16, narówni z osobami, które ukończyły szkołę lub kurs kucia koni.

W razie niezłożenia egzaminu kandydat może zgłosić się powtórnie do egzaminu, nie wcześniej jednak niż po upływie sześciu miesięcy.

W razie ponownego niezłożenia egzaminu komisja egzaminacyjna może kandydatowi wyznaczyć ponowny termin egzaminu.

§ 26. Kandydaci, zgłaszający się do egzaminu wnoszą na ręce przewodniczącego komisji egzaminacyjnej opłatę w kwocie, ustalonej przez wojewodę (Komisarza Rządu m. st. Warszawy).

Kandydaci, dopuszczeni do egzaminu, winni zgłosić się z własnym fartuchem skórzanym oraz niezbędnemi narzędziami do podkuwania koni.

Opłaty egzaminacyjne, wymienione w ustępie pierwszym niniejszego paragrafu, po pokryciu kosztów urządzenia egzaminu, jako to: wynajęcia kuźni, kupna lub wynajęcia materjału, winny być przeznaczone na wynagrodzenie członków komisji egzaminacyjnej w równych częściach — z wyjątkiem przewodniczącego, który otrzymuje diety i zwrot kosztów podróży na zasadach, ustalonych dla urzędników państwowych.

§ 27. Wojewoda (Komisarz Rządu m. st. Warszawy) może upoważnić, w razie potrzeby, właściwe izby rzemieślnicze, a także organizacje społeczne, samorządowe i inne instytucje i zakłady, do powoływania komisyj egzaminacyjnych do przeprowadzania egzaminów z kucia koni i wydawania świadectw, stwierdzających uzdolnienie do samodzielnego wykonywania zawodu podkuwaczą.

Skład tych komisyj winien odpowiadać przepisom § 20 rozporządzenia niniejszego. Do komisyj tych ponadto wchodzić może przedstawiciel instytucji, upoważnionej do powołania komisji.

Ustalanie składu tych komisyj, ogłaszanie terminu egzaminów, przyjmowanie kandydatów, egzaminowanie, pokrywanie kosztów egzaminu — odbywa się na zasadach, określonych dla państwowych komisyj egzaminacyjnych w §§ 20—26 rozporządzenia niniejszego.

Kandydat, który złożył egzamin, otrzymuje świadectwo według wzoru, zawartego w załączniku Nr. 7.

Przepis końcowy.

§ 28. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie na całym obszarze Rzeczypospolitej — z wyjątkiem województwa śląskiego — z dniem 1 października 1928 r.

Minister Rolnictwa: *K. Niezabytowski*
Minister Przemysłu i Handlu: *E. Kwiatkowski*
Minister Spraw Wojskowych: *J. Piłsudski*
Minister Skarbu: *G. Czechowicz*

Załącznik Nr. 1.

Wzór statutu dla cywilnych szkół i kursów kucia koni.

§ 1.

Na podstawie statutu niniejszego zostaje założona (urządzona) w ...., powiatu ....., województwa .... przez (wymienić nazwę instytucji lub imię, nazwisko i zawód osoby, zakładającej szkołę lub urządzającej kurs (cywilna szkoła), cywilny kurs kucia koni pod nazwą ....

§ 2.

Zadaniem szkoły (kursu) jest:

a) kształcenie czeladników kowalskich w prawidłowem i przystosowanem do potrzeb rolnictwa kuciu koni oraz w należytem pielęgnowaniu kopyt;

b) przygotowanie kowali do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni.

§ 3.

(Wymienić osobę zakładającą szkołę lub urządzającą kurs) powołuje:

a) lekarza weterynaryjnego . . . . do kierownictwa szkołą i prowadzenia nauczania teoretycznego;

b) osobę upoważnioną do samodzielnego wykonywania zawodu kucia koni do prowadzenia nauczania praktycznego kucia koni pod nadzorem lekarza weterynaryjnego.

§ 4.

Nauczanie praktyczne odbywa się w kuźni . . . . .

§ 5.

(Należy zamieścić postanowienia § 6 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

§ 6.

(Należy zamieścić postanowienia § 4 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

§ 7.

Nauczanie w szkole (na kursie) jest:
bezpłatne: . . . .
za naukę uczniowie opłacają . . . .
ulgi w opłatach wynoszą . . . .

§ 8.

Uczniowie otrzymują mieszkanie z całkowitem utrzymaniem w internacie szkoły (kursu) bezpłatnie.

Uczniowie otrzymują mieszkanie z całkowitem utrzymaniem w internacie szkoły (kursu) za opłatą . . . .

Uczniowie otrzymują mieszkanie, światło, opał, łóżko, pościel bezpłatnie.

Uczniowie otrzymują mieszkanie, światło, opał, łóżko, pościel za opłatą . . . . . .

Uczniowie mają możność przygotowania sobie na miejscu posiłku.

Uczniowie nie otrzymują od szkoły (na kursach) żadnych świadczeń.

§ 9.

Uczniowie winni posiadać własny fartuch skórzany i narzędzia do podkuwania koni (młotek-widłak, nóż angielski, tarnik, rozkuwacz i obcęgi do kucia).

§ 10.

(Należy podać przedmioty nauczania, wyszczególnione w załączniku Nr. 2 do rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

§ 11.

Podczas odbywania nauki w szkole (na kursie) uczniowie obowiązani są ściśle stosować się do rozkładu zajęć i zachowywać się poprawnie, spełniając sumiennie poruczoną im pracę.

§ 12.

(Należy wyszczególnić przedmioty egzaminu, wymienione w § 13-tym rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r.).

Załącznik Nr. 2.

Przedmioty nauczania w szkołach i na kursach kucia koni.

Nauczanie teoretyczne.

Przedmiotami nauczania teoretycznego są następujące przedmioty:

1) ogólne pojęcie o budowie konia;

2) budowa dolnej części kończyny i jej czynności:

a) kość kopytowa, strzałkowa, koronowa, pęcinowa, nadpęcinowa, kości rysikowe, trzeszczkowe,

b) wiązadła, stawy, ścięgna,

c) chrząstka kopytowa, strzałka gąbczasta,

d) części mięsne, naczynia i nerwy,

e) puszka rogowa, narastanie rogu, zużywanie się rogu, własności rogu,

f) mechanika kopyta, wpływ terenu na kopyto niepodkute,

g) postawy kończyn, prawidłowe i nieprawidłowe,

h) wpływ postawy kończyn na ukształtowanie kopyt,

i) praca kopyta, chody prawidłowe i nieprawidłowe,

j) kopyta prawidłowe i nieprawidłowe;

3) materjał i narzędzia podkownicze:

a) żelazo, stal, węgiel, koks, węgiel drzewny,

b) podkowa, podkowa typu wojskowego, rodzaje podków (dla koni pociągowych, ciężarowych i wyścigowych—letnie i zimowe), podkowa prawidłowa i jej wymiary, podkowa dla muła, półfabrykat, podkowa fabryczna, wyrób podkowy ze starego żelaza,

c) podkowiaki, hacele, płytki stalowe, zębce,

d) narzędzia podkownicze;

4) racjonalne urządzenie kuźni i paleniska;

5) przygotowanie kopyt do podkucia, przygotowanie podków i podkuwanie kopyt prawidłowych i nieprawidłowych, a mianowicie:

a) obchodzenie się z końmi przy podkuwaniu, podkuwanie koni narownych,

b) ścieranie się podkowy, terminy przekuwania,

c) badanie kopyta przed podkuciem, odjęcie starej podkowy i znaczenie jej oględzin, struganie kopyta,

d) wybór i przygotowanie podków, dopasowanie i przybicie podkowy,

e) badanie konia po okuciu, cel i znaczenie badania,

f) podkuwanie kopyt nieprawidłowych, podkuwanie przy nieprawidłowych postawach kończyn i nieprawidłowych chodach, stru-

ganie kopyt nieprawidłowych, podkuwanie kopyt przy postawie zbieżnej, rozbieżnej, zwartej, rozwartej, podsiebnej, odsiebnej, niedźwiedziej, kucie kopyt przy strychowaniu się, ściganiu i potykaniu,

g) podkuwanie koni w miastach (bruk, asfalt i t. p.), podkowy z linką, podkowy z wkładkami patentowanemi i t. p.;

6) higjena kopyta:

a) wpływy klimatu, charakteru gleby i podłoża na róg kopyta,

b) kąpiele kończyn, natłuszczanie kopyt, oczyszczanie kopyt,

c) pielęgnacja kopyta niepodkutego,

d) pielęgnacja kopyta podkutego,

e) pielęgnacja kopyt źrebięcych;

7) choroby kopyt:

a) kopyta: płaskie, pełne szczudłowate, wąskie i sposób ich podkuwania,

b) szczeliny i sposoby ustalania ich brzegów, rozpadliny,

c) ochwat, kształt kopyt po przebytym ochwacie, sposoby podkuwania kopyt po ochwacie,

d) ściana oddzielona i pusta,

e) słupek rogowy,

f) gnicie strzałki,

g) nagwożdżenie,

h) zatrat,

i) skostnienie chrząstki kopytowej,

j) zagwożdżenie,
k) podbitek.

Nauczanie praktyczne.

Przedmiotami nauczania praktycznego są:

1) wyrób podków:

a) letnich i zimowych z uwzględnieniem podków typu wojskowego, podków dla kopyt prawidłowych, podków przy chodach nieprawidłowych i na kopyto chore — z żelaza sztabowego, ze starych podków i półfabrykatów,
b) wgrzewanie płytek stalowych, zębce;

2) podkuwanie kopyt prawidłowych nieprawidłowych i chorych:

a) trzymanie konia, użycie środków poskramiających, trzymanie kończyn,
b) odejmowanie podkowy, badanie odjętej podkowy i kopyta po rozkuciu,
c) przygotowanie kopyta do podkucia (struganie kopyta),
d) dopasowanie podkowy i jej przybicie,
e) podkuwanie różnych typów koni, podkuwanie różnych rodzajów kopyt nieprawidłowych, podkuwanie przy nieprawidłowych postawach i chodach,
f) określenie sposobu podkucia, odpowiedniego dla poszczególnych rodzajów kopyt, krytyczna ocena podkucia różnego kształtu kopyt,
g) podkuwanie kopyt chorych,

h) struganie kopyt źrebięcych,

i) podkuwanie koni do pracy w mieście (na bruku, asfalcie i t. p.).

Załącznik Nr. 3.

Nr. protokułu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

Pan . . . . zamieszkały w . . . . powiatu . . . . , urodzony dnia . . . . w . . . . powiatu . . . . po odbyciu w czasie od . . . . do . . . . nauki w szkole (na kursie) kucia koni . . . . złożył przed Komisją Egzaminacyjną egzamin z kucia koni według przepisów rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 807)

z wynikiem

. . . .

Dnia . . . . 192 . . r.

Komisja Egzaminacyjna:

Przewodniczący:

Członkowie:

Pieczęć.

Załącznik Nr. 4.

Nr. protokułu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

. . . . , urodzony dnia . . . . w . . . . , powiatu . . . . po odbyciu w czasie od . . . . do . . . . kursu dla zawodowych majstrów-podkuwaczy w szkole podoficerów zawodowych służby weterynaryjnej, złożył przed Komisją Egzaminacyjną, zgodnie z przepisami § 17 p. a) i § 18 i 19 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 807) egzamin z kucia koni

z wynikiem

. . . .

Dnia . . . . 192 r.

Komisja Egzaminacyjna:

Przewodniczący:

Członkowie:

Pieczęć.

Załącznik Nr. 5.

Nr. protokułu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

. . . . , urodzony w dniu . . . . w . . . . , powiatu . . . . po odbyciu w czasie od . . . . do . . . . kursu oddziałowego kucia koni przy . . . . złożył przed Komisją Egzaminacyjną, zgodnie z przepisami § 17 p. b) i §§ 18 i 19 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 807) egzamin z kucia koni

z wynikiem

. . . .

Dnia . . . . 192 r.

Komisja Egzaminacyjna:

Przewodniczący:

Członkowie:

Pieczęć.

Załącznik Nr. 6.

Nr. protokułu egzaminacyjnego

ŚWIADECTWO

Pan . . . . , zamieszkały w . . . . powiatu . . . . , urodzony dnia . . . . w . . . . powiatu . . . . , złożył przed Państwową Komisją Egzaminacyjną, stosownie do § 20 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób, trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92 poz. 807) egzamin z kucia koni

z wynikiem

. . . .

Dnia . . . . 192 r.

Komisja Egzaminacyjna:

Przewodniczący:

Członkowie:

Pieczęć.

Załącznik Nr. 7.

Nr. protokułu egzaminacyjnego.

ŚWIADECTWO.

Pan . . . . , zamieszkały w . . . . powiatu . . . . , urodzony dnia . . . . w . . . . powiatu . . . ., złożył przed Komisją Egzaminacyjną, powołaną przez . . . . stosownie do § 27 rozporządzenia Ministra Rolnictwa z dnia 1 października 1928 r. o kwalifikacjach zawodowych osób trudniących się samodzielnie kuciem koni (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 807) egzamin z kucia koni

z wynikiem

. . . .

Dnia . . . . 192 r.

Komisja Egzaminacyjna:

Przewodniczący:

Członkowie:

Pieczęć.

SKOROWIDZ.

Liczby bez nawiasu oznaczają Nr. strony broszury. a w nawiasie Nr. artykułu odnośnego rozporządzenia,

WYKAZ

wydawnictw z zakresu praw obowiązujących

dr. St. Czaputowicza

Nr. 1. Prawo łowieckie.
Nr. 2. Ochrona lasów.
Nr. 3. Zaraźliwe choroby zwierzęce
Nr. 4. Ochrona granic państwa.
Nr. 5. Zwalczanie włóczęgostwa i żebractwa.
Nr. 6. Zwalczanie chorób roślin.
Nr. 7. Przepisy budowlane.
Nr. 8/14. Przepisy o czystości ulic, domów i t. d. oraz o zaopatrzeniu ludności w wodę.
Nr. 9. Prawo przemysłowe i przepisy uzupełniające.
Nr. 10/11. Przepisy meldunkowe i paszportowe.
Nr. 12. Opieka społeczna.
Nr. 13. Zwalczanie chorób zakaźnych i zawodowych
Nr. 15. Przepisy o zakwaterowaniu wojska.
Nr. 16. Rozporządzenie o P. P. i użyciu broni.
Nr. 17. Prawo lotnicze.
Nr. 18. Przepisy o samochodach.
Nr. 19. Zakłady lecznicze (szpitale).
Nr. 20. Praktyka lekarzy, dentystów, felczerów i położnych.
Nr. 21. Nadzór sanitarny nad środkami żywności.
Nr. 22. Przepisy o oględzinach bydła rzeźnego i mięsa oraz o oglądaczach.
Nr. 23. Godziny pracy w przemyśle i handlu.
Nr. 24. Świadectwa pochodzenia zwierząt oraz nadzór weterynaryjny nad targami, przewozem zwierząt i t. d.
Nr. 25. Ochrona zwierząt oraz nadzór nad leczeniem i trzebieniem zwierząt i kuciem koni
Nr. 26. Przepisy o Straży Granicznej.
Nr. 27. Przepisy prasowe i prawo autorskie.
Nr. 28. Ustrój Sądów Pracy.
Nr. 29. Stan wyjątkowy i stan wojenny.
Nr. 30. Ustrój władz administracji ogólnej.
Nr. 31. Postępowanie administr. i przymusowe w administr.
Nr. 32. Postępowanie karno-administracyjne.

Nabywać można w księgarniach lub u wydawcy:
Zawiercie, ul. Wronia 37.